

Blepharitis / Meibomklierdysfunctie

Wat is het?

Ooglidrandontsteking / Blepharitis is een vaak langdurige (chronische) aandoening aan de ooglidrand, waarbij de haarzakjes en de talgkliertjes op de ooglidrand ontstoken zijn. Er zijn twee vormen van blepharitis:

Anterieure blepharitis

Bij deze vorm is met name het gebied rondom de basis van de ooglidharen aangedaan. Overmatig geproduceerd vet van de talgklieren in de oogleden blijft aan de oogharen kleven en wordt vervolgens zuur. Hierdoor raken de ooglidranden geïrriteerd. In tweede instantie kunnen ook het slijmvlies (conjunctiva) en het hoornvlies (cornea) betrokken raken bij de ontsteking, wat een verminderde traankwaliteit tot gevolg heeft.

Posterieure blepharitis (Meibomitis of Meibom Klier Dysfunctie)

Deze vorm wordt gekenmerkt door een verstopping van de klieren van Meibom, welke aan de achterzijde van de ooglidrand liggen. De talg stapelt zich op in de klieren en wordt onvoldoende uitgescheiden. Bovendien is het deel dat toch in de traanfilm komt minder goed van kwaliteit. Dit veroorzaakt een verhoogde verdamping van de tranen en heeft droge ogen tot gevolg.

Oorzaken

Anterieure blepharitis

Stafylococceen blepharitis

Deze ontsteking wordt meestal veroorzaakt door een bacterie die normaal op de huid voorkomt, een stafylococ. Wanneer de bacteriën, die normaal gesproken geen afwijkingen veroorzaken, de overhand krijgen kunnen zij een ontsteking veroorzaken.

Seborrhoische blepharitis

Het ontstaan hiervan heeft meestal te maken met een bepaalde aanleg (eczema seborrhoicum of seborrhoische dermatitis). De korstjes zijn vaak zacht, bevinden zich op de ooglidrand en oogharen. Hierdoor zijn de wimpers aan elkaar geplakt.

Posterieure blepharitis

Deze vorm kan ontstaan door een ontsteking, zoals anterieure blepharitis, of kan op zichzelf staan, mogelijk als gevolg van ouderdom. Door het verslappen van de oogleden als gevolg van ouderdom wordt het vet minder effectief uit de talgkliertjes gedrukt met de knipperslag. Dit vet raakt ingedikt in de talgkliertjes en de oogleden raken ontstoken. Zonder deze vetlaag verdampt de traanfilm. Dit leidt tot droge ogen. Om de ogen te beschermen tegen uitdroging maken de traanklieren van de ogen extra traanvocht aan waardoor klachten van tranende ogen kunnen ontstaan.

Symptomen

Enige mate van blepharitis komt relatief vaak voor: bij 20-40% van de bevolking. Een deel van deze mensen heeft klachten. Deze klachten kunnen bestaan uit jeuk, irritatie, een 'zandkorrel'-gevoel, branderigheid, vermoeide, tranende of droge ogen, milde lichtschuwheid, leesklachten, afscheiding, rode ogen, zwaar gevoel in de oogleden, excessief knipperen of wisselend zicht. Afhankelijk van de soort blepharitis klagen mensen over korstjes en/of schilfers op de oogleden. Ook kan men als klacht hebben dat de oogleden 's morgens aan elkaar vastplakken.

Mogelijke behandelingen

Reinigen van de ooglidranden

Met warme kompressen

Als u in het bezit bent van een magnetron, zijn pittenzakken of hot-packs de meest effectieve vorm van warme kompressen. Pas op! Pittenzakken en hot-packs kunnen erg heet worden. Eerst testen op uw onderarm. Is het te heet, kunt u het eerst in een doek wikkelen en daarna 10 minuten lang op uw gesloten ogen leggen. Een ander alternatief is een warmte masker zoals het EyeCure Oogmasker, die warm wordt door middel van een chemische reactie waardoor geen magnetron nodig is. Door de warmte wordt de talg in de talgkliertjes zachter en is de talg makkelijker te verwijderen. Doe dit minimaal 6 weken lang 2 keer per dag, daarna kunt u afbouwen. Houdt er rekening mee dat u dit vaak moet blijven herhalen, op termijn in een lagere frequentie, als onderhoud.

Ooglidmassage

Na toepassing van de warme kompressen is het belangrijk om de oogleden te masseren om de verzachte talg uit de talgkliertjes te drukken. Druk een wattenstaafje tegen de onderkant van het onderooglid en rol, met een lichte tot matige druk op het ooglid, het wattenstaafje naar boven tot de ooglidrand. Herhaal dit over de hele breedte van het onderooglid. Voor het bovenooglid begint u met het wattenstaafje aan de bovenkant van het bovenooglid en drukt u met het wattenstaafje en met lichte tot matige druk het bovenooglid naar beneden. Dit herhaalt u over de hele breedte van het bovenooglid.

Ooglidhygiene

Na de ooglidmassage moet u de ooglidranden en wimpers schoonmaken. Doop een wattenstaafje of wattenschijfje in lauwwarm water en gebruik een geschikte reinigingslotion (Blephasol) of kant en klaar schoonmaakdoekjes (Blephaclean) die beschikbaar zijn via uw apotheek. Maak hiermee zacht heen en weer gaande bewegingen langs beide ooglidranden bij de implant van de wimperhaartjes. Indien nodig kan men hierna met een droog wattenstaafje of gaasje de korstjes/schilfers verder verwijderen.

Het poetsen van de oogleden is belangrijk om de producten van de ontsteking te verwijderen. Doe dit minimaal 6 weken lang 2 maal per dag, daarna kunt u afbouwen. Houdt er rekening mee dat u dit vaak moet blijven herhalen, op termijn in een lagere frequentie, als onderhoud. Door eerst warme kompressen toe te passen gedurende 10 minuten, gevolgd door massage van de oogleden en als laatste de wimpers en ooglidranden goed schoon te maken kunt u het beste resultaat halen.

Kunsttranen en/of ontstekingsremmende oogzalf

Soms is het nodig om naast de warme kompressen en het poetsen van de oogleden een antibioticum/ontstekingsremmer in de vorm van zalf voor te schrijven. Dit zal vooral gedaan worden om de ontsteking onder controle te krijgen. Deze antibiotica brengt u op uw oogleden aan na het poetsen. Er kan wat zalf in uw ogen komen, dit kan geen kwaad, maar geeft wel even wazig zicht. Blepharitis kan klachten van droge ogen geven en daarom worden er mogelijk ook kunsttranen voorgeschreven. Volg voor het gebruik van de kunsttranen en de zalf de instructies van de oogarts/optometrist op.

Antibiotica in tabletvorm

Bij ernstige gevallen van blepharitis kan ervoor gekozen worden een antibioticum in tabletvorm te geven. Volg hiervoor de instructies van de oogarts op. (Zie voor de bijwerkingen van het voorgeschreven antibioticum de bijsluiter).

Welke resultaten kunt u verwachten van uw behandeling?

Alle behandelingen hebben als doel de ontsteking in de ooglidranden te verminderen en daarmee de symptomen zoals vermoeide ogen, jeukende ogen, prikkende/branderige ogen en wisselend zicht te verminderen. Blepharitis is een chronische aandoening en zal daarom nooit helemaal verdwijnen. Het is daarom verstandig om in periodes dat u weinig/geen last heeft, toch de ooglidranden te blijven reinigen, minstens één keer per dag.

Mogelijke complicaties/bijwerkingen van de behandeling

Bij het poetsen van de oogleden kan het zijn dat de huid wat schraal of droog wordt. Als dit gebeurt, staak dan het gebruik van ooglidreinigingsproducten als Blephasol en poets de oogleden alleen met lauwwarm water. Mocht dit geen verbetering opleveren, verminder dan de frequentie van het poetsen.

Na het indruppelen van oogdruppels en/of zalf kan het zicht tijdelijk verminderd zijn (zie bijsluiter in de verpakking).

Over het algemeen is er een kleine kans op bijwerkingen. Er bestaan echter ook medicijnen met een grotere kans op bijwerkingen. Lees daarom altijd goed de bijsluiter.

Bij het gebruik van oogdruppels kan de kans op lichamelijke (systemische) bijwerkingen aanzienlijk worden verminderd door het dichtdrukken van de traanbuis na het druppelen. Hierdoor vloeit er minder oogdruppelvloeistof af naar de neus- en keelholte, zodat er minder werkzame stof wordt ingeslikt. De kans op bijwerkingen wordt gewoonlijk groter bij hogere doseringen.

Wanneer er tijdens het gebruik van een medicijn effecten optreden die u niet kent, verwacht of vreemd vindt, kan dat wijzen op: (1) een bijwerking, (2) een wisselwerking van dit medicijn met een ander medicijn, (3) overgevoeligheid of (4) een allergische reactie. Neemt u in dat geval contact met ons op.

Heeft u nog vragen?

Niet alle informatie in deze folder is op u van toepassing. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, neem dan contact op met Maashorst Oogkliniek.

Maashorst Oogkliniek is bereikbaar op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur op 0413-401956.

Buiten kantooruren neemt u contact op via de spoedeisende hulp in Uden, 0413-401000.

Deze folder is tot stand gekomen onder redactie van de commissie Patiëntenvoorlichting van het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) 2011.